

ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΤΟΜΕΑΣ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗΡΙΟΥ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

ΤΗΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ

Πίνακας Περιεχομένων

1. Γενικά	3
2. Έναρξη νοσηλείας, προμήθεια φαρμάκων, νοσηλευτικού υλικού και τροφών.....	4
3. Οδηγίες νοσηλείας, παρακολούθηση των νοσηλευόμενων ζώων και επισκεπτήριο..	5
4. Γενικές αρχές νοσηλείας.....	7
5. Ενδοφλέβιοι Καθετήρες.....	10
6. Καθαριότητα-απολυμάνσεις.....	11
7. Διαχείριση νεκρών ζώων.....	13
8. Αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών (π.χ. σεισμοί, πυρκαγιές κλπ).....	13
9. Συντήρηση εξοπλισμού	13

1. Γενικά

Η ακριβής τήρηση του κανονισμού αυτού αποτελεί υποχρέωση όλων όσων εμπλέκονται στη νοσηλεία των ασθενών ζώων συντροφιάς και συγκεκριμένα: α) του μόνιμου προσωπικού της Κλινικής, στο οποίο περιλαμβάνονται και οι υποψήφιοι διδάκτορες, β) των μετεκπαιδευόμενων Κτηνιάτρων, και γ) της ομάδας των φοιτητών που κάθε φορά εκπαιδεύεται στην Κλινική.

Παρακάτω διευκρινίζεται η ακριβής σημασία ορισμένων όρων που χρησιμοποιούνται στον κανονισμό αυτό:

α) **Υπεύθυνος Κτηνίατρος**: το μέλος του μόνιμου προσωπικού της Κλινικής που εξέτασε το ασθενές ζώο και αποφάσισε ότι χρειάζεται νοσηλεία. Σε περίπτωση που ο «υπεύθυνος Κτηνίατρος» χρειαστεί να απουσιάσει για μια ή περισσότερες ημέρες στην διάρκεια της νοσηλείας, πρέπει ο ίδιος να φροντίσει την αντικατάστασή του από άλλο μέλος του μόνιμου προσωπικού της Κλινικής,

β) **Υπεύθυνος μετεκπαιδευόμενος Κτηνίατρος**: ο μετεκπαιδευόμενος Κτηνίατρος που εξέτασε μαζί με τον «υπεύθυνο Κτηνίατρο» το ασθενές ζώο. Σε περίπτωση που ο «υπεύθυνος μετεκπαιδευόμενος Κτηνίατρος» χρειαστεί να απουσιάσει για μια ή περισσότερες ημέρες στην διάρκεια της νοσηλείας, πρέπει ο ίδιος να φροντίσει την αντικατάστασή του από άλλο μετεκπαιδευόμενο Κτηνίατρο,

γ) **Υπεύθυνοι φοιτητές**: ο φοιτητής του 5^{ου} έτους και ο φοιτητής του 4^{ου} έτους που εξέτασαν το ασθενές ζώο. Σε περίπτωση που η νοσηλεία πραγματοποιείται σε περίοδο που δεν ασκούνται φοιτητές στην Κλινική δεν υπάρχουν «υπεύθυνοι φοιτητές». Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια της νοσηλείας αλλάξει η ομάδα των φοιτητών που ασκούνται στην Κλινική ο «υπεύθυνος Κτηνίατρος» πρέπει να φροντίσει την αντικατάστασή των αρχικών «υπεύθυνων φοιτητών» από δύο καινούριους,

δ) **Υπεύθυνος Κτηνίατρος για την τήρηση του κανονισμού λειτουργίας του Νοσηλευτηρίου**: το μέλος του μόνιμου προσωπικού της Κλινικής στο οποίο έχει ανατεθεί από τη Διεύθυνση ο διαρκής έλεγχος για τη σωστή εφαρμογή του κανονισμού αυτού, η ενημέρωση της Διεύθυνσης για κάθε περίπτωση μη εφαρμογής καθώς και για προβλήματα που προκύπτουν και καθιστούν αναγκαία την τροποποίηση του κανονισμού και η ενημέρωση όλων των μετεκπαιδευόμενων Κτηνιάτρων και των φοιτητών για τη σωστή τήρηση του κανονισμού. «Υπεύθυνος Κτηνίατρος για την τήρηση του κανονισμού λειτουργίας του Νοσηλευτηρίου» είναι ο **κ. Χατζής Μανώλης**.

ε) **Υπεύθυνος μετεκπαιδευόμενος Κτηνίατρος για την τήρηση του κανονισμού λειτουργίας του Νοσηλευτηρίου:** ο μετεκπαιδευόμενος Κτηνίατρος ο οποίος έχει οριστεί, στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους και για όλη τη διάρκειά του, από τον «υπεύθυνο Κτηνίατρο για την τήρηση του κανονισμού του Νοσηλευτηρίου» ώστε να τον βοηθάει στο έργο του. Ο «υπεύθυνος μετεκπαιδευόμενος Κτηνίατρος για την τήρηση του κανονισμού λειτουργίας του Νοσηλευτηρίου» είναι

στ) **Εφημερέων μετεκπαιδευόμενος Κτηνίατρος:** ο μετεκπαιδευόμενος Κτηνίατρος που έχει υπηρεσία στο Νοσηλευτήριο και ο οποίος μπορεί να είναι ο ίδιος με τον «Υπεύθυνο μετεκπαιδευόμενο Κτηνίατρο» ή όχι. Η υπηρεσία του είναι 24ωρη, αρχίζει στις 8.30 κάθε ημέρας και τελειώνει στις 9.15 της επόμενης ημέρας, συμπεριλαμβανόμενων των Σαββατοκύριακων και των αργιών. Υπεύθυνος για τον ορισμό του «εφημερεύοντα μετεκπαιδευόμενου Κτηνιάτρου» είναι ο «υπεύθυνος Κτηνίατρος για την τήρηση του κανονισμού λειτουργίας του Νοσηλευτηρίου».

ζ) **Εφημερεύοντες φοιτητές:** ο φοιτητής του 5^{ου} έτους και ο φοιτητής του 4^{ου} έτους που έχουν υπηρεσία στο Νοσηλευτήριο και οι οποίοι μπορεί να είναι οι ίδιοι με τους «υπεύθυνους φοιτητές» ή όχι. Η υπηρεσία τους είναι 24ωρη, αρχίζει στις 8.30 κάθε ημέρας και τελειώνει στις 9.15 της επόμενης ημέρας, συμπεριλαμβανόμενων των Σαββατοκύριακων και των αργιών. Εξαιρούνται οι Δευτέρες και οι Τρίτες που οι φοιτητές εκπαιδεύονται στην Παθολογία των Παραγωγικών Ζώων (τις ημέρες αυτές η εφημερία των φοιτητών είναι προαιρετική και γίνεται σε εθελοντική βάση) και η περίοδος που δεν ασκούνται φοιτητές στην Κλινική (τις περιόδους αυτές δεν υπάρχουν «εφημερεύοντες φοιτητές»). Υπεύθυνος για τον ορισμό των «εφημερευόντων φοιτητών» είναι ο «υπεύθυνος Κτηνίατρος για την τήρηση του κανονισμού λειτουργίας του Νοσηλευτηρίου».

2. Έναρξη νοσηλείας, προμήθεια φαρμάκων, νοσηλευτικού υλικού και τροφών

Νοσηλεύονται και παρακολουθούνται σε 24ωρη βάση όσα ασθενή ζώα κρίνει σκόπιμο ο «υπεύθυνος Κτηνίατρος», εφόσον βέβαια συμφωνεί και ο ιδιοκτήτης τους, ο οποίος πρέπει να διαβάσει το «*Ενημερωτικό Σημείωμα για τους Ιδιοκτήτες των Νοσηλευόμενων Ζώων*» και να υπογράψει την «*Υπεύθυνη Δήλωση Ιδιοκτήτη Νοσηλευόμενου Ζώου*».

Πριν την είσοδο του ασθενούς ζώου στο Νοσηλευτήριο, χορηγείται από το στόμα ή το δέρμα κατάλληλο εξωπαρασιτοκτόνο, η επιλογή του οποίου γίνεται από τον

«υπεύθυνο Κτηνίατρο», ανεξάρτητα από τη διαπίστωση ή όχι παρασίτωσης από ψύλλους ή κρότωνες.

Ο «υπεύθυνος Κτηνίατρος» πρέπει να ζητήσει από τον ιδιοκτήτη να του παραδώσει χρηματικό ποσό ως προκαταβολή και ταυτόχρονα να υπογραφεί, τόσο από τον «υπεύθυνο Κτηνίατρο» όσο και από τον ιδιοκτήτη, η σχετική «*Ιδιόχειρη απόδειξη*». Το ύψος της προκαταβολής ρυθμίζεται από τον «υπεύθυνο Κτηνίατρο» με βάση την οικονομική δυνατότητα του ιδιοκτήτη τη δεδομένη ημέρα, τα προβλεπόμενα έξοδα της νοσηλείας, τον τόπο διαμονής του ιδιοκτήτη και τη δυνατότά του να επισκέπτεται την Κλινική για να προσκομίσει φάρμακα, νοσηλευτικό υλικό και τροφές που ενδεχομένως θα χρειαστούν. Σε περίπτωση που την πρώτη ημέρα της νοσηλείας ο ιδιοκτήτης δεν έχει τη δυνατότητα να δώσει το απαραίτητο ποσό, αυτό πρέπει να συμπληρωθεί τις επόμενες ημέρες. Η προκαταβολή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη του κόστους της νοσηλείας και για την αγορά φαρμάκων, νοσηλευτικού υλικού και τροφών, ενώ στο τέλος της νοσηλείας το ποσό που τυχόν περισσεύει επιστρέφεται στον ιδιοκτήτη.

Την πρώτη ημέρα της νοσηλείας και καθ' όλη τη διάρκειά της γίνεται προσπάθεια κάλυψης των αναγκών σε φάρμακα, νοσηλευτικό υλικό και τροφές με την αγορά τους από τον ιδιοκτήτη. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό, χρησιμοποιούνται υλικά από την αποθήκη της Κλινικής και αν δεν υπάρχουν αγοράζονται με τα χρήματα της προκαταβολής-οι αποδείξεις αγοράς κρατούνται από τον «υπεύθυνο Κτηνίατρο» και στο τέλος της νοσηλείας παραδίδονται στον ιδιοκτήτη. Κάθε υλικό της Κλινικής που χρησιμοποιείται για τη νοσηλεία του ζώου καταγράφεται στο «Δελτίο Καταναλισκόμενων Υλικών» ενώ στα υλικά που προσκομίζει ο ιδιοκτήτης ή αγοράζονται με τα χρήματα της προκαταβολής αναγράφεται το όνομα του ιδιοκτήτη και στη συνέχεια τοποθετούνται στον πλαστικός περιέκτης που βρίσκεται στην πόρτα του κλωβού νοσηλείας.

Η επάρκειά φαρμάκων, νοσηλευτικού υλικού και τροφών ελέγχεται καθημερινά από τον «υπεύθυνο μετεκπαιδευόμενο Κτηνίατρο», οποίος πρέπει να δίνει ιδιαίτερη προσοχή στην έγκαιρη προμήθεια τους, ιδιαίτερα πριν τα Σαββατοκύριακα και τις αργίες. Ζητείται από τους ιδιοκτήτες να προμηθεύσουν τα απαραίτητα υλικά ή ή ορίζεται το άτομο που θα μεριμνήσει για την αγορά τους.

3. Οδηγίες νοσηλείας, παρακολούθηση των νοσηλευόμενων ζώων και επισκεπτήριο

Οι οδηγίες νοσηλείας (φαρμακευτική αγωγή, διατροφή, χορήγηση νερού κλπ) και όλες οι μεταβολές τους καταγράφονται από τον «υπεύθυνο Κτηνίατρο» στο «*Δελτίο Ημερήσιας Νοσηλείας*». Το τελευταίο αλλάζει σε καθημερινή βάση στις 09.00 και στο καινούριο «*Δελτίο Ημερήσιας Νοσηλείας*» καταγράφονται οι ίδιες οδηγίες με εκείνες του προηγούμενου, εκτός αν υπάρχει διαφορετική οδηγία από τον «υπεύθυνο Κτηνίατρο». Διευκρινήσεις και αλλαγές των οδηγιών νοσηλείας γίνονται μόνο από τον «υπεύθυνο Κτηνίατρο». Στο «*Δελτίο Ημερήσιας Νοσηλείας*» καταγράφονται αναλυτικά τα ευρήματα της κλινικής εξέτασης, όλα τα κλινικά συμβάντα, η χορήγηση φαρμακευτικής ή άλλης αγωγής και τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια της νοσηλείας. Το «*Δελτίο Ημερήσιας Νοσηλείας*» βρίσκεται συνέχεια αναρτημένο στην πόρτα του κλωβού νοσηλείας μαζί με το «*Δελτίο Κλινικής Εξέτασης*», τα «*Δελτία Αποτελεσμάτων Εργαστηριακών Εξετάσεων*» το «*Δελτίο Καταναλισκόμενων Υλικών*» και γενικότερα οποιοδήποτε έντυπο αφορά το νοσηλευόμενο ζώο.

Ο «υπεύθυνος μετεκπαιδευόμενος Κτηνίατρος», οι «υπεύθυνοι φοιτητές», ο «εφημερεύων μετεκπαιδευόμενος Κτηνίατρος» και οι «εφημερεύοντες φοιτητές» πρέπει να βρίσκονται στο Νοσηλευτήριο τουλάχιστον στις 08.30 ή νωρίτερα, προκειμένου να έχουν ενημερωθεί από τους εφημερεύοντες της προηγούμενης ημέρας για την πορεία του νοσηλευόμενου ζώου, να έχουν ολοκληρώσει την κλινική εξέταση και τις δειγματοληψίες για τις απαραίτητες εργαστηριακές εξετάσεις και να έχουν ενημερώσει τον «υπεύθυνο Κτηνίατρο» μέχρι τις 9.15 που ξεκινά η εκπαίδευση στα Εξωτερικά Ιατρεία της Κλινικής.

Η εκτέλεση των οδηγιών νοσηλείας και η ενημέρωση του «υπεύθυνου Κτηνίατρο» για οποιοδήποτε πρόβλημα ή αλλαγή της κατάστασης του νοσηλευόμενου ζώου γίνεται: α) μεταξύ 8.30 και 14.00 από τον «υπεύθυνο μετεκπαιδευόμενο Κτηνίατρο», τους «υπεύθυνους φοιτητές», τον «εφημερεύοντα μετεκπαιδευόμενο Κτηνίατρο» και τους «εφημερεύοντες φοιτητές», β) μεταξύ 14.00 και 8.30 της επόμενης ημέρας από τον «εφημερεύοντα μετεκπαιδευόμενο Κτηνίατρο» και τους «εφημερεύοντες φοιτητές». Επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι ο «υπεύθυνος Κτηνίατρος» πρέπει να βρίσκεται σε συνεχή επαφή με τους εφημερεύοντες και οι τελευταίοι να έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνήσουν μαζί του σε 24ωρη βάση.

Οι ιδιοκτήτες μπορούν να επισκέπτονται τα νοσηλευόμενα ζώα τους μεταξύ 14:00 και 21:00, εκτός από ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. επιδείνωση της κατάστασης του νοσηλευόμενου ζώου, επίσκεψη του ιδιοκτήτη στην Κλινική για να προσκομίσει

φάρμακα, νοσηλευτικό υλικό ή τροφές κλπ) οπότε ο «υπεύθυνος Κτηνίατρος» μπορεί να επιτρέψει την επίσκεψη εκτός των παραπάνω ωρών. Απαγορεύεται αυστηρά η είσοδος των ιδιοκτητών στο χώρο του Νοσηλευτηρίου, εκτός και αν η κατάσταση των τελευταίων δεν επιτρέπει να μετακινηθούν (στα εξωτερικά ιατρεία ή το χώρο αναμονής) ή αν είναι δύσκολος ο χειρισμός τους λόγω επιθετικότητας απέναντι στο προσωπικό. Στις περιπτώσεις αυτές η είσοδος του ιδιοκτήτη στο Νοσηλευτήριο πρέπει να είναι πάρα πολύ σύντομη. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης είναι απαραίτητη η παρουσία του «εφημερεύοντα Κτηνιάτρου» ή ενός από τους «εφημερεύοντες φοιτητές» οι οποίοι μπορούν να δίνουν περιορισμένες πληροφορίες για την πορεία του ζώου, σε καμία όμως περίπτωση δεν επιτρέπεται να σχολιάζουν την αγωγή και την πρόγνωση, αφού αυτό είναι αποκλειστική αρμοδιότητα του «υπεύθυνου Κτηνιάτρου»

4. Γενικές αρχές νοσηλείας

Η ελάχιστη συχνότητα γενικής κλινικής εξέτασης όλων των νοσηλευόμενων ζώων είναι 2 φορές το 24ωρο. Εφόσον χρειάζεται να γίνεται συχνότερα η κλινική εξέταση αυτό αναγράφεται από τον «υπεύθυνο Κτηνίατρο» στις ειδικές οδηγίες του «Δελτίου Ημερήσιας Νοσηλείας». Στο ίδιο Δελτίο καταγράφονται και τα ευρήματα των κλινικών εξετάσεων.

Η ελάχιστη συχνότητα ζυγίσματος και καταγραφής του σωματικού βάρους των νοσηλευόμενων ζώων είναι μία φορά το 24ωρο. Για το ζύγισμα πρέπει να χρησιμοποιείται πάντα η ίδια ζυγαριά με εκείνη που χρησιμοποιήθηκε όταν προσκομίστηκε το ζώο στην Κλινική.

Η ελάχιστη συχνότητα εξόδου των νοσηλευόμενων ζώων για βόλτα υποχρεωτικά είναι 2 φορές το 24ωρο εκτός αν υπάρχουν διαφορετικές οδηγίες. Για τα ζώα που βρίσκονται σε ενδοφλέβια θεραπεία με υγρά και ηλεκτρολύτες, η έξοδος για βόλτα (και ενδεχομένως για το επισκεπτήριο) προϋποθέτει τη διακοπή χορήγησης των υγρών. Για το σκοπό αυτό πρέπει να: α) ηπαρινίζεται ο ενδοφλέβιος καθετήρας, β) καθαρίζεται με βαμβάκι και οινόπνευμα το ελεύθερο άκρο του άκρο του 3-way, γ) τοποθετείται το ειδικό πώμα το ελεύθερο άκρο του άκρο του 3-way και δ) να τοποθετείται αποστειρωμένη βελόνα με πλαστικό κάλυμμά της στο ελεύθερο άκρο της συσκευής χορήγησης υγρών.

Η άμμος υγιεινής των νοσηλευόμενων γατών πρέπει να είναι επαρκής και να καθαρίζεται ή να αντικαθιστάται μετά από κάθε ούρηση ή αφόδευση.

Οι τροφές των νοσηλευόμενων ζώων φυλάσσονται σε ειδικό χώρο προφυλαγμένο από έντομα και τρωκτικά. Η παράθεση της τροφής γίνεται συνήθως 2 φορές το 24ωρο, εκτός αν υπάρχουν διαφορετικές οδηγίες, ενώ το είδος και η ποσότητα της τροφής αναγράφονται στο «Δελτίο Ημερήσιας Νοσηλείας». Η παράθεση τροφής καλό είναι να γίνεται ταυτόχρονα για όλα τα νοσηλευόμενα ζώα και είναι προτιμότερο να ξεκινάει μετά την έξοδό τους για άσκηση. Η τροφή θερμαίνεται στο φούρνο μικροκυμάτων, αφού τοποθετηθεί σε πλαστικό σκεύος και στη συνέχεια ο φούρνος μικροκυμάτων καθαρίζεται προσεκτικά για την απομάκρυνση τυχόν υπολειμμάτων. Η τροφή απομακρύνεται μόλις καταναλωθεί ή ύστερα από 30min και ακολουθεί καλό πλύσιμο με σαπούνι και νερό του σκεύους. Απαγορεύεται αυστηρά να παραμένει τροφή που δεν έχει καταναλωθεί σε οποιοδήποτε χώρο του Νοσηλευτηρίου. Τα σκεύη διατροφής καθαρίζονται εκτός του Νοσηλευτηρίου και τα τυχόν υπολείμματα τροφής απορρίπτονται σε κάδο εκτός του Νοσηλευτηρίου.

Κάθε φορά που γίνεται ανασύσταση ενέσιμου φαρμάκου, πρέπει να γράφεται στο φιαλίδιο ή τη συσκευασία του το όνομα του ιδιοκτήτη του νοσηλευόμενου ζώου, ο όγκος του διαλύτη ή η πυκνότητα του διαλύματος, η ημερομηνία ανασύστασης και η ημερομηνία λήξης (με βάση τις οδηγίες του παρασκευαστή) και ενδεχομένως οι ειδικές συνθήκες συντήρησης (π.χ. στο ψυγείο). Με τη συμπλήρωση της ημερομηνίας λήξης όλα τα φάρμακα πρέπει να απορρίπτονται.

Για τη χορήγηση ενέσιμων φαρμάκων ή ηπαρινισμένου ορού ακολουθείται κάθε φορά η παρακάτω διαδικασία: α) σε περίπτωση που το φάρμακο βρίσκεται σε φιαλίδιο πολλαπλών δόσεων (ελαστικό πώμα) ή σε φιάλη ορού το σημείο όπου θα τρυπήσει η βελόνα καθαρίζεται με βαμβάκι και οινόπνευμα, β) κάθε φορά χρησιμοποιείται καινούρια βελόνα και σύριγγα που απορρίπτονται αμέσως μετά τη χορήγηση του φαρμάκου. Απαγορεύεται αυστηρά η χρησιμοποίηση της ίδιας βελόνας ή σύριγγας για περισσότερες από μία χορηγήσεις ακόμα και αν πρόκειται για το ίδιο φάρμακο στο ίδιο νοσηλευόμενο ζώο. Η χορήγηση φαρμάκων από φοιτητές πρέπει να γίνεται πάντα υπό την εποπτεία του «εφημερεύοντα μετεκπαιδευμένου Κτηνίατρου».

Η συσκευή χορήγησης υγρών πρέπει να είναι διαφορετική για τα συνήθη υγρά και ηλεκτρολύτες και διαφορετική για τα κολλοειδή διαλύματα. Εφόσον σε ένα νοσηλευόμενο ζώο χορηγούνται και τα δύο παραπάνω είδη υγρών πρέπει να αναγράφεται σε Leukoplast για ποιο είδος υγρού προορίζεται η κάθε συσκευή χορήγησης.

Σε κάθε φιάλη υγρών πρέπει να αναγράφεται η ημερομηνία και η ώρα που συνδέθηκε και η οποιαδήποτε προσθήκη φαρμάκου, ηλεκτρολυτών κλπ. Η επιλογή του μεγέθους της φιάλης του υγρών (όταν υπάρχουν επιλογές) γίνεται με βάση τον όγκο που εκτιμάται ότι θα χρειαστεί να χορηγηθεί τις επόμενες 24 ώρες, ώστε να μειωθεί η πιθανότητα μόλυνσής τους από μικροοργανισμούς.

Το κλιματιστικό του Νοσηλευτηρίου πρέπει να είναι ανοιχτό σε 24ωρη βάση και η θερμοκρασία να ρυθμίζεται μεταξύ 22°C και 26°C ανάλογα με τη θερμοκρασία του περιβάλλοντος και την νοσηλεία ή όχι ζώων με υποθερμία. Η θερμοκρασία και η υγρασία στο χώρο του Νοσηλευτηρίου καταγράφονται με το ψηφιακό θερμόμετρο-υγρόμετρο δύο φορές την ημέρα (πρωί και βράδυ) σε ειδικό έντυπο που βρίσκεται αναρτημένο στο διάδρομο έξω από το Νοσηλευτήριο. Για την ανάρτηση του εντύπου και τον έλεγχο των καταγραφών υπεύθυνος είναι ο «υπεύθυνος μετεκπαιδευόμενος Κτηνίατρος». Αφού συμπληρωθούν τα έντυπα αυτά παραδίδονται στον «υπεύθυνο Κτηνίατρο για την τήρηση του κανονισμού λειτουργίας του Νοσηλευτηρίου» ο οποίος τα αρχειοθετεί έτσι ώστε να είναι ανά πάσα στιγμή διαθέσιμα για επιθεώρηση.

Στη διάρκεια της νύχτας τα φώτα του Νοσηλευτηρίου πρέπει να χαμηλώνουν ή να κλείνουν και να επικρατεί ησυχία.

Σε περίπτωση που υπάρχει μόνο ένα νοσηλευόμενο ζώο και ο «υπεύθυνος Κτηνίατρος» δεν εκτιμά ότι το ζώο μπορεί να μεταδώσει μολυσματικούς παράγοντες σε άλλα ζώα, στο προσωπικό και στο χώρο του Νοσηλευτηρίου, οι χειρισμοί του γίνονται χωρίς γάντια αλλά ακολουθεί υποχρεωτικά πλύσιμο των χεριών με σαπούνι και νερό. Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερα από ένα νοσηλευόμενα ζώα που ανήκουν όλα στην παραπάνω κατηγορία είναι απαραίτητο το πλύσιμο των χεριών με σαπούνι και νερό μετά τους χειρισμούς σε κάθε ζώο και πριν τους χειρισμούς στο επόμενο ζώο.

Σε περίπτωση που νοσηλεύονται ένα ή περισσότερα ζώα για τα οποία ο «υπεύθυνος Κτηνίατρος» εκτιμά ότι μπορούν να μεταδώσουν μολυσματικούς παράγοντες σε άλλα ζώα, στο προσωπικό ή στο χώρο του Νοσηλευτηρίου: α) τα ζώα αυτά εξετάζονται τελευταία, β) όλοι οι χειρισμοί γίνονται με ελαστικά γάντια που απορρίπτονται μετά τους χειρισμούς σε καθένα από τα ζώα αυτά, γ) μετά την απόρριψη των γαντιών ακολουθεί πλύσιμο των χεριών με σαπούνι και νερό.

5. Ενδοφλέβιοι Καθετήρες

Σε περίπτωση που προσκομισθεί ζώο που πρόκειται να νοσηλευτεί και στο οποίο έχει ήδη περαστεί ενδοφλέβιος καθετήρας ελέγχεται κατά πόσο έχουν τηρηθεί οι παρακάτω αρχές. Αν αυτό δεν ισχύει τοποθετείται καινούριος καθετήρας και στην συνέχεια αφαιρείται ο παλιός.

Για την τοποθέτηση του ενδοφλέβιου καθετήρα σε περιφερική φλέβα ακολουθούνται τα παρακάτω βήματα: α) κούρεμα του άκρου μεταξύ των 2 αρθρώσεων, β) τρεις πλύσεις της κουρεμένης περιοχής με Hibitane surgical scrub με τη βοήθεια βρεγμένων απλών (μη αποστειρωμένων) γαζών, γ) διαβροχή της κουρεμένης περιοχής με αλκοολούχο διάλυμα Hibitane, δ) καλό σκούπισμα με αποστειρωμένες γάζες, ε) γέμισμα της προέκτασης του 3-way με ηπαρινισμένο ορό, στ) αντισηψία των χεριών του Κτηνιάτρου ή του φοιτητή που θα περάσει τον καθετήρα, ζ) πέραςμα ενδοφλέβιου καθετήρα κατάλληλης διαμέτρου ανάλογα με το σωματικό βάρος και τις ανάγκες σε υγρά και ηλεκτρολύτες κάθε νοσηλευόμενου ζώου, η) καθήλωση του ενδοφλέβιου καθετήρα με Leukoplast, θ) σύνδεση του ενδοφλέβιου καθετήρα με την προέκταση του 3-way, ι) τοποθέτηση αποστειρωμένων γαζών περιμετρικά στην κουρεμένη περιοχή, ια) καθήλωση της προέκτασης του 3-way στις γάζες με Leukoplast, ιβ) επίδεση αρχικά με βαμβακερό επίδεσμο, στη συνέχεια με απλό επίδεσμο γάζας και τέλος με ελαστικό επίδεσμο έτσι ώστε το μόνο μέρος που θα φαίνεται να είναι το 3-way, ιγ) τοποθέτηση πάνω στην επίδεση Leukoplast όπου θα αναγράφεται η ημέρα και η ώρα που έγινε ο καθετηριασμός της φλέβας, ιδ) αντικατάσταση του ενδοφλέβιου καθετήρα από άλλο σε διαφορετικό άκρο κάθε 3-4 ημέρες (εφόσον δε χρειαστεί να αντικατασταθεί νωρίτερα-βλ. παρακάτω). Το ίδιο ισχύει και για τις συσκευές ενδοφλέβιας χορήγησης υγρών. Στο άλλο έντυπο αναγράφει κάθε 2 ημέρες αλλαγή της συσκευής χορήγησης

Η επίδεση πρέπει να ελέγχεται συνέχεια και να αλλάζει κάθε φορά που βρέχεται ή ρυπαίνεται. Στο άλλο έγγραφο λέει ο καθετήρας ελέγχεται καθημερινά με βγάλσιμο της επίδεσης. Τα ελεύθερα άκρα του 3-way που δε χρησιμοποιούνται πρέπει να είναι συνέχεια καλυμμένα με τα ειδικά πώματα. Μετά από τη διακοπή της χρήσης ενός ελεύθερου άκρου του 3-way και πριν την επόμενη χρήση του πρέπει να καθαρίζεται με βαμβάκι και οινόπνευμα.

Ο ηπαρινισμένος ορός παρασκευάζεται με προσθήκη 0,1ml ενέσιμης ηπαρίνης 5000 IU/l (Heparin, Leo) σε 100ml φυσιολογικού ορού (NS 0,9%). Στη φιάλη αναγράφεται η ημερομηνία παρασκευής και στη συνέχεια ο ορός συντηρείται στο

ψυγείο για όχι περισσότερο από 4 ημέρες, 4 ΜΕΡΕΣ Ή ΜΙΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΛΛΟ ΕΓΚΡΑΦΟ; μετά το πέρας των οποίων απορρίπτεται. Κάθε φορά που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί αναρροφάται η απαραίτητη ποσότητα σε σύριγγα και αυτή αφήνεται να έρθει σε θερμοκρασία δωματίου πριν χορηγηθεί ενδοφλέβια. Ο ηπαρινισμένος ορός χρησιμοποιείται για τη διατήρηση της διαβατότητας του ενδοφλέβιου καθετήρα όποτε αυτός μένει χωρίς ροή υγρών για περισσότερο από 15 min. Σε ζώα στα οποία δεν χορηγούνται ενδοφλέβια υγρά, επιβάλλεται ο ηπαρινισμός του ενδοφλέβιου καθετήρα κάθε 6 ώρες.

Σε περίπτωση υποψίας φλεβίτιδας ή θρομβοφλεβίτιδας στο σημείο εισόδου του ενδοφλέβιου καθετήρα (π.χ. επίμονη λείξη ή δάγκωμα του επιδεσμικού υλικού, οίδημα του κατώτερου τμήματος του άκρου, πόνος στον ηπαρινισμό ή την ενδοφλέβια χορήγηση φαρμάκων, μη φυσιολογική ροή υγρών, αδικαιολόγητος πυρετός, ανορεξία και κατάπτωση, επιχώρια λεμφαδενομεγαλία) επιβάλλεται η άμεση αφαίρεση του επιδεσμικού υλικού. Εσόν επιβεβαιωθεί η φλεβίτιδα ή θρομβοφλεβίτιδα ακολουθεί ο καθετηριασμός άλλης φλέβας και στη συνέχεια η αφαίρεση του αρχικού καθετήρα και τα μέτρα για την αντιμετώπιση της επιπλοκής αυτής που θα προτείνει ο «υπεύθυνος Κτηνίατρος». Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση υποχώρησης του επιδεσμικού υλικού και αποκάλυψης τμήματος του ενδοφλέβιου καθετήρα. Αντίθετα σε περίπτωση περίσφιξης του άκρου (οίδημα του κατώτερου τμήματος χωρίς ενδείξεις φλεβίτιδας ή θρομβοφλεβίτιδας) αρκεί η άμεση αντικατάσταση της επίδεσης.

6. Καθαριότητα-απολυμάνσεις

Για τον καθαρισμό-απολύμανση των επιφανειών, του πατώματος και των κλωβών νοσηλείας χρησιμοποιείται ειδικό απολυμαντικό διάλυμα (π.χ. Virkon-S σε αραιώση 1:200).

Η απολύμανση των επιφανειών γίνεται πριν και μετά την επαφή του νοσηλευόμενου ζώου με αυτές (π.χ. τραπέζι κλινικής εξέτασης), κάθε φορά που λερώνονται έστω και ελάχιστα (π.χ. σταγόνα αίματος) και τουλάχιστον μια φορά την ημέρα προκειμένου για τον πάγκο εργασίας και τα τροχήλατα. Δεν επιτρέπεται να έρχονται σε επαφή με τις παραπάνω επιφάνειες τροφές, δοχεία με τροφές, αλυσίδες, φίμωτρα και γενικότερα αντικείμενα με μεγάλο μικροβιακό φορτίο.

Η απολύμανση του πατώματος γίνεται κάθε φορά που λερώνεται και τουλάχιστον μια φορά την ημέρα με τη σφουγγαρίστρα και τον κουβά που χρησιμοποιούνται

αποκλειστικά για το Νοσηλευτήριο. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η χρήση νερού υπό πίεση για τον καθαρισμό του Νοσηλευτηρίου. ΠΟΥ ΠΕΤΙΕΤΑΙ ΤΟ ΝΕΡΟ ΤΟΥ ΚΟΥΒΑ

Η απολύμανση των κλωβών νοσηλείας περιλαμβάνει όλες τις επιφάνειές τους και το σχαρωτό δάπεδο. Ειδικά για το τελευταίο μπορεί να χρειαστεί πλύση με νερό υπό πίεση που όμως γίνεται εκτός του Νοσηλευτηρίου. Οι κλωβοί νοσηλείας πρέπει να απολυμαίνονται κάθε φορά που λερώνονται έστω και ελάχιστα και τουλάχιστον μια φορά την ημέρα.

Ο νοσηλευτικός εξοπλισμός (π.χ. monitor, αντλίες χορήγησης υγρών, συσκευές θέρμανσης υγρών, πλάκες θέρμανσης νοσηλευόμενων ζώων κλπ) πρέπει να παραμένει συνέχεια καθαρός. Μετά τη λήξη της νοσηλείας ή όταν δε χρειάζεται πλέον κατά τη διάρκειά της πρέπει να καθαρίζεται ενδελεχώς και να φυλάσσεται στον ειδικό για το σκοπό αυτό ντουλάπι του Νοσηλευτηρίου.

Ο νεροχύτης του Νοσηλευτηρίου χρησιμοποιείται μόνο για το πλύσιμο των χεριών. Δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί για πλύση σκευών διατροφής (αυτή γίνεται στους νεροχύτες των εξωτερικών ιατρείων) ή για την απόρριψη μολυσμένων υλικών όπως τα ούρα και τα κόπρανα (τα τελευταία απορρίπτονται σε κάδο εκτός του Νοσηλευτηρίου).

Απαγορεύεται αυστηρά η κατανάλωση φαγητού ή ποτών στο Νοσηλευτήριο.

Σε περίπτωση εμφάνισης τρωκτικών, διενεργείται άμεσα μυοκτονία με φάρμακα σε φωλιές-σωλήνες (μη προσβάσιμα από τα ζώα), ενώ σε περίπτωση εμφάνισης εντόμων πραγματοποιείται απεντόμωση την πρώτη μέρα που το Νοσηλευτήριο μένει χωρίς νοσηλευόμενα ζώα και το οποίο πρέπει να παραμείνει άδειο για τουλάχιστον 24 ώρες μετά.

Μετά τη λήξη της νοσηλείας ενός ζώου ακολουθεί προσεκτική απολύμανση του κλωβού νοσηλείας, ενώ αν πρόκειται για ζώο που ο «υπεύθυνος Κτηνίατρος» εκτιμά ότι μπορεί να μεταδίδει μολυσματικούς παράγοντες γίνεται προηγουμένως και πλύσιμο με νερό υπό πίεση ολόκληρης της κλωβοστοιχίας (σε χώρο εκτός του Νοσηλευτηρίου) και γενική απολύμανση.

Δύο φορές το χρόνο και συγκεκριμένα στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους και στις διακοπές Χριστουγέννων πραγματοποιείται γενική απολύμανση του Νοσηλευτηρίου. Αρχικά πραγματοποιείται προσεκτικός καθαρισμός όλων των επιφανειών με νερό, καθαριστικά και κοινά απολυμαντικά και στη συνέχεια χρησιμοποιείται το απολυμαντικό γενικής χρήσης (π.χ. Virkon-S) που αραιώνεται σε

νερό (1/100 για το πάτωμα και τους τοίχους και 1/200 για τις υπόλοιπες επιφάνειες προκειμένου για το Virkon-S) και ψεκάζεται σε όλες τις επιφάνειες μέχρι να τις καλύψει πλήρως. Το απολυμαντικό παραμένει για 24 ώρες και ακολουθεί πλύση με νερό υπό πίεση το οποίο αφήνεται να στεγνώσει για άλλες 24 ώρες.

Οι γενικές απολυμάνσεις, οι μυοκτονίες και οι απεντομώσεις καταγράφονται με ευθύνη του «Υπεύθυνου Κτηνιάτρου για την τήρηση του κανονισμού λειτουργίας του Νοσηλευτηρίου» σε ειδικό βιβλίο που είναι ανά πάσα στιγμή διαθέσιμο για επιθεώρηση.

7. Διαχείριση νεκρών ζώων

Αμέσως μετά το θάνατο ενός νοσηλευόμενου ζώου, ανεξάρτητα από την ημέρα και την ώρα, ενημερώνεται ο «υπεύθυνος Κτηνίατρος», ο οποίος με τη σειρά του θα ενημερώσει τον ιδιοκτήτη του ζώου και θα κανονίσει τη διενέργεια νεκροτομικής εξέτασης ή την επιστροφή του πτώματος στον ιδιοκτήτη. **Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η μεταφορά των νεκρών ζώων μπροστά από το χώρο αναμονής των ιδιοκτητών. Τα νεκρά ζώα αμέσως μετά την έξοδό τους από το νοσηλευτήριο τοποθετούνται στο φορείο και μεταφέρονται στο νεκροτομείο από την έξοδο του στάβλου της Κλινικής.**

8. Αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών (π.χ. σεισμοί, πυρκαγιές κλπ)

Πρώτη προτεραιότητα είναι η απομάκρυνση των φοιτητών, των μετεκπαιδευόμενων Κτηνιάτρων και του μόνιμου προσωπικού της Κλινικής από τις εξόδους κινδύνου που φέρουν τη φωτεινή ένδειξη “EXIT”. Στη συνέχεια ενημερώνεται η Διεύθυνση της Κλινικής, η Διοίκηση του Τμήματος και οι φύλακες.

Κατά περίπτωση καταβάλλεται κάθε προσπάθεια για τη μεταφορά των νοσηλευόμενων ζώων σε ασφαλή χώρο και την παροχή των πρώτων βοηθειών, εφόσον βέβαια η προσπάθεια αυτή δεν απειλεί τη σωματική ακεραιότητα των φοιτητών, των μετεκπαιδευόμενων Κτηνιάτρων και του μόνιμου προσωπικού της Κλινικής.

9. Συντήρηση εξοπλισμού

Η καλή λειτουργία των συσκευών που χρησιμοποιούνται στο νοσηλευτήριο (monitor, αντλίες χορήγησης υγρών, συσκευές θέρμανσης υγρών, θερμαντικές πηγές κλπ) ελέγχεται κατά τη χρήση τους από τον «εφημερεύοντα μετεκπαιδευόμενο

Κτηνίατρο» και κάθε δυσλειτουργία αναφέρεται άμεσα στον «υπεύθυνο Κτηνίατρο για την τήρηση του κανονισμού λειτουργίας του Νοσηλευτηρίου».

Επιπλέον, η καλή λειτουργία των παραπάνω συσκευών (παρακολούθηση της λειτουργίας τους), η διαθεσιμότητα και η καλή κατάσταση των εξαρτημάτων τους και των εγχειριδίων χρήσης τους ελέγχεται δύο φορές το χρόνο και συγκεκριμένα στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους και στις διακοπές Χριστουγέννων. Υπεύθυνος για τον έλεγχο αυτό είναι ο «υπεύθυνος Κτηνίατρος για την τήρηση του κανονισμού λειτουργίας του Νοσηλευτηρίου».